САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

Улаангом сумын 12 дугаар цэцэрлэгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: УВА-2022/181/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn
Увс аймгийн Улаангом сум
2022 он

Цахим хуудас: uvs@audit.gov.mn

Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: М.Батсуурь
Утас: 70453317
Цахим хаяг: BatsuuriM@audit.gov.mn

Аудитын менежер:М.Бат-Амгалан
Утас: 70453799
Цахим хаяг: Bat-Amgalanm@audit.gov.mn

Гэрээгээр аудитыг гүйцэтгэсэн “Увс Финанс аудит” ХХК аудитор: Я.Тунгалаг
Утас: 99459698 Цахим хаяг:anuganzorig85@yahoo.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1. Аудитын санал дүгнэлт

2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

3. Аудитын тайлан 7

   3.1 Ерөнхий зүйл 10

   3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт 10

   3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал 11

   3.4 Материаллаг байдал 11

   3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга 11

   3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв 11

   3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг 13

   3.8 Аудитын гол асуудал 13

   3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал 13

   3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт 14

   3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал 14

4. Аудитын илрүүлэлт 14

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл 14

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт

УВС АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
213400, Увс аймаг, Улаангом сум,
Ө.Бадрахын гудамж
Утас: 70-45-33-17, Факс: (976)70-45-33-17,
E-mail: uvs@audit.gov.mn

УЛААНГОМ СУМЫН 12 ДУГААР
ЦЭЦЭРЛЭГИЙН ЭРХЛЭГЧ
Б.ДУЛАМСҮРЭН ТАНАА

2022.02.25 № УвН-2022/181/НА-СТА-1043
танай_____________-ны №_______________-т

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Улаангом сумын 12 дугаар цэцэрлэгийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Улаангом сумын 12 дугаар цэцэрлэгийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР М.БАТСУУРЬ

0200200445

2.1. Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	55,306,529.00	71,829,585.00
33	АВЛАГА	2,428,529.00	14,222,010.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	2,398,529.00	222,010.00
335	Бусад авлага	30,000.00	14,000,000.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	30,000.00	14,000,000.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	52,878,000.00	57,607,575.00
354	Хангамжийн материал	52,878,000.00	57,607,575.00
35460	Хүнсний материал	00.00	630,555.00
35470	Бусад хангамжийн материал	52,878,000.00	56,977,020.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,473,758,811.65	1,537,796,251.47
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,473,758,811.65	1,537,796,251.47
391	Газар	31,200,000.00	31,200,000.00
392	Биет хөрөнгө	1,442,558,811.65	1,506,596,251.47
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,425,000,000.00	1,508,875,362.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-29,992,130.10	-53,985,834.18
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	36,135,745.30	54,496,115.30
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-8,329,841.68	-16,659,578.81
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	28,736,823.84	30,609,823.84
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-9,296,785.71	-17,044,636.68
39217	Ном	305,000.00	305,000.00
39301	Програм хангамж	880,000.00	880,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-880,000.00	-880,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	1,529,065,340.65	1,609,625,836.47
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,529,065,340.65	1,609,625,836.47
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,529,065,340.65	1,609,625,836.47
512	Хуримтлагдсан үр дүн	1,529,065,340.65	1,609,625,836.47
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,529,065,340.65	1,529,065,340.65
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	80,560,495.82
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,529,065,340.65	1,609,625,836.47

2.2. Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	422,704,285.80	505,902,640.89
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	422,704,285.80	505,902,640.89
120	Нийтлэг татварын бус орлого	20,338,485.80	91,407,455.68
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	20,338,485.80	7,458,493.68
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	20,338,485.80	7,458,493.68
120007	үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-үндсэн хөрөнгө	00.00	83,875,362.00
120008	үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-бараа материал	00.00	73,600.00
122	Тусламжийн орлого	37,054,300.00	34,038,885.21
122002	Хандив тусламж /гадаад/	37,054,300.00	34,038,885.21
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	365,311,500.00	380,456,300.00
123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого	365,311,500.00	380,456,300.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	418,625,394.23	425,342,145.07
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	418,625,394.23	425,342,145.07
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	392,418,875.48	416,115,686.80
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	267,303,330.79	277,782,217.23
210101	Үндсэн цалин	245,927,146.29	237,200,039.23
210102	Нэмэгдэл	8,298,837.00	15,769,223.00
210104	Урамшуулал	13,077,347.50	24,812,955.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	33,438,797.99	38,500,543.50
210201	Тэтгэврийн даатгал	22,735,796.27	27,280,686.78
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,632,329.89	2,805,732.20
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,185,153.69	2,242,635.29
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	535,557.20	560,440.97
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,349,960.94	5,611,048.26
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	36,867,828.00	33,438,885.21
210301	Гэрэл, цахилгаан	11,477,128.00	9,659,215.21
210302	Түлш, халаалт	22,315,000.00	22,096,570.00
210303	Цэвэр, бохир ус	3,075,700.00	1,683,100.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	7,054,350.00	5,947,503.68
210401	Бичиг хэрэг	542,000.00	757,103.68
210402	Тээвэр, шатахуун	250,000.00	1,349,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	639,580.00	459,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	655,670.00	1,044,400.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,967,100.00	2,338,000.00
2105	Нормативт зардал	21,165,950.00	13,253,945.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	101,150.00	85,000.00
210502	Хоол, хүнс	21,064,800.00	13,112,945.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	00.00	56,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	00.00	300,000.00
210604	Урсгал засвар	00.00	300,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	00.00	346,000.00

210702	Дотоод албан томилолт	00.00	346,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	849,000.00	1,568,900.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	160,000.00	432,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	642,000.00	1,136,900.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	25,739,618.70	44,977,692.18
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	6,300,600.00	4,906,400.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	19,439,018.70	40,071,292.18
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	26,206,518.75	9,226,458.27
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	800,000.00	800,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	800,000.00	800,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	25,406,518.75	8,426,458.27
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	25,406,518.75	8,426,458.27
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	4,078,891.57	80,560,495.82
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	4,078,891.57	80,560,495.82

2.3. Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	402,365,800.00	414,495,185.21
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	402,365,800.00	414,495,185.21
122	Тусламжийн орлого	37,054,300.00	34,038,885.21
122002	Хандив тусламж /гадаад/	37,054,300.00	34,038,885.21
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	365,311,500.00	380,456,300.00
123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого	365,311,500.00	380,456,300.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	402,365,800.00	414,495,185.21
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	402,365,800.00	414,495,185.21
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	376,159,281.25	405,298,726.94
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	267,783,971.26	276,232,763.67
210101	Үндсэн цалин	222,071,501.77	234,002,937.67
210102	Нэмэгдэл	20,515,212.00	17,416,883.00
210104	Урамшуулал	25,197,257.49	24,812,943.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	33,393,371.99	37,873,478.06
210201	Тэтгэврийн даатгал	22,817,467.27	26,653,617.34
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,604,208.89	2,805,736.20
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,086,177.69	2,242,635.29
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	535,557.20	560,440.97
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,349,960.94	5,611,048.26
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	36,867,828.00	33,438,885.21
210301	Гэрэл, цахилгаан	11,477,128.00	8,659,215.21
210302	Түлш, халаалт	22,315,000.00	22,096,570.00
210303	Цэвэр, бохир ус	3,075,700.00	2,683,100.00

2104	Хангамж, бараа материалын зардал	8,208,800.00	19,155,700.00
210401	Бичиг хэрэг	357,200.00	357,300.00
210402	Тээвэр, шатахуун	250,000.00	1,349,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	639,580.00	459,000.00
210404	Ном, хэвлэл	265,000.00	312,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	859,420.00	1,528,900.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,837,600.00	15,149,500.00
2105	Норматив зардал	21,062,910.00	14,637,900.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	95,400.00	95,400.00
210502	Хоол, хүнс	19,707,510.00	13,743,500.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,260,000.00	799,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	186,000.00	17,000,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	00.00	15,400,000.00
210602	Тавилга	00.00	1,000,000.00
210604	Урсгал засвар	186,000.00	600,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	00.00	346,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	00.00	346,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	849,000.00	1,568,900.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	160,000.00	432,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	642,000.00	1,136,900.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	7,807,400.00	5,045,100.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	7,807,400.00	5,045,100.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	26,206,518.75	9,196,458.27
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	800,000.00	770,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	800,000.00	770,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	25,406,518.75	8,426,458.27
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	25,406,518.75	8,426,458.27
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	00.00	00.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00	00.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	00.00	00.00

2.4. Аудит хийсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	**Засгийн газрын оруулсан капитал**	**Дахин үнэлгээний нөөц**	**Хуримтлагдсан дүн**	**Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн**
C01	2020 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	00.00	00.00	1,524,986,449,08	1,524,986,449,08
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	**00.00**	**00.00**	**00.00**	00.00
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	00.00	00.00	00.00	00.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00

C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	4,078,891.57	4,078,891.57
C08	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**00.00**	**00.00**	**1,529,065,340.65**	1,529,065,340.65
D01	2021 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	**00.00**	**00.00**	**1,529,065,340.65**	1,529,065,340.65
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	**00.00**	**00.00**	**1,529,065,340.65**	1,529,065,340.65
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	00.00	00.00	00.00	00.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	80,560,495.82	80,560,495.82
D09	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**00.00**	**00.00**	**1,609,625,836.47**	1,609,625,836.47

2.5. Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	**Үзүүлэлт**	**Тайлант оны**		Зөрүү	Хувь
		Батлагдсан төлөвлөгөө	**Гүйцэтгэл**		
21	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	427,474,400.00	414,265,185.21	13209214.79	103%
210	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	426,674,400.00	405,068,726.94	21605673.06	105%
2101	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	281,415,800.00	276,232,763.67	5183036.33	102%
210101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	231,815,600.00	234,002,937.67	-2187337.67	99%
210102	Үндсэн цалин	24,215,600.00	17,416,883.00	6798717.00	139%
210104	Унаа хоолны хөнгөлөлт	25,384,600.00	24,812,943.00	571657.00	102%
2102	Гэрээт ажлын хөлс	37,991,100.00	37,873,478.06	117621.94	100%
210201	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	26,734,500.00	26,653,617.34	80882.66	100%
210202	Тэтгэврийн даатгал	2,814,200.00	2,805,736.20	8463.80	100%
210203	Тэтгэмжийн даатгал	2,251,300.00	2,242,635.29	8664.71	100%
210204	ҮОМШӨ-ний даатгал	562,800.00	560,440.97	2359.03	100%
210205	Ажилгүйдлийн даатгал	5,628,300.00	5,611,048.26	17251.74	100%
2103	Эрүүл мэндийн даатгал	46,948,100.00	33,438,885.21	13509214.79	140%
210301	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	12,000,000.00	8,659,215.21	3340784.79	139%
210302	Гэрэл, цахилгаан	31,903,100.00	22,096,570.00	9806530.00	69%
210303	Түлш, халаалт	3,045,000.00	2,683,100.00	361900.00	88%
2104	Байрны түрээс	3,130,700.00	18,925,700.00	-15795000.00	605%

210401	**Хангамж, бараа материалын зардал**	357,300.00	357,300.00	0.00	100%
210402	Бичиг хэрэг	350,000.00	1,349,000.00	-999000.00	385%
210403	Тээвэр, шатахуун	111,400.00	459,000.00	-347600.00	412%
210404	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	312,000.00	312,000.00	0.00	100%
210405	Ном, хэвлэл	1,300,000.00	1,298,900.00	1100.00	100%
210406	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	700,000.00	15,149,500.00	-14449500.00	2164%
2105	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	49,986,000.00	14,637,900.00	35348100.00	29%
210501	**Нормативт зардал**	95,400.00	95,400.00	0.00	100%
210502	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	49,086,600.00	13,743,500.00	35343100.00	28%
210503	Хоол, хүнс	804,000.00	799,000.00	5000.00	99%
2106	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	00.00	17,000,000.00	-17000000.00	
210601	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	00.00	15,400,000.00	-15400000.00	
210602	Багаж, техник, хэрэгсэл	00.00	1,000,000.00	-1000000.00	
210604	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	00.00	600,000.00	-600000.00	
2107	Урсгал засвар	387,600.00	346,000.00	41600.00	89%
210702	Гадаад албан томилолт	387,600.00	346,000.00	41600.00	89%
2108	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	1,470,000.00	1,568,900.00	-98900.00	107%
210802	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	432,000.00	432,000.00	0.00	100%
210806	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	738,000.00	1,136,900.00	-398900.00	154%
2109	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	5345100.00	5045100.00	300000.00	94%
210902	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	380,200.00	5,045,100.00	-4664900.00	1327%
213	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	800000.00	9196458.27	-8396458.27	1150%
213209	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	800,000.00	770,000.00	30000.00	96%
22	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	**00.00**	**8,426,458.27**	-8426458.27	
2200	**олгосон санхүүжилт шилжүүлэг**	00.00	8,426,458.27	-8426458.27	
	Гадаадын төслийн зээлээс санхүүжих зээл	414,265,185.21	414,265,185.21	0.00	100%
1310	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	380,226,300.00	380,226,300.00	0.00	100%
131007	Засгийн газрын тусгай сангаас санхүүжих	380,226,300.00	380,226,300.00	0.00	100%
1320	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	47,248,100.00	34,038,885.21	13209214.79	72%
132001	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	47,248,100.00	34,038,885.21	13209214.79	72%
62	Төсвөөс гадуур байгууллага	26	26	0.00	100%
620001	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	1	1	0.00	100%
620002	Удирдах ажилтан	17	17	0.00	100%
620003	Гүйцэтгэх ажилтан	8	8	0.00	100%

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д "Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана" гэж заасны дагуу Улаангом сумын 12 дугаар цэцэрлэгийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээд, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг "Увс Финанс Аудит" ХХК-ийн аудитор Я.Тунгалаг гүйцэтгэж, анхан шатны хяналтыг захирал Я.Нарантуяа, чанарын хяналтыг Увс аймгийн Төрийн аудитын газрын аудитын менежер М.Бат-Амгалан, дарга, тэргүүлэх аудитор М.Батсуурь нар хэрэгжүүлсэн

Улаангом сумын 12 дугаар цэцэрлэгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг "Увс Финанс Аудит" ХХК-д 2022 оны 01 дүгээр сарын 13-ны өдрийн 02 тоот албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Улаангом сумын 10 дугаар цэцэрлэг нь Хүүхдийн сурах үйлийг дэмжиж сурлагын хоцрогдолгүй сургахад бүх талын оролцоо, хамтын ажиллагааг өргөжүүлж, тэдний хөгжил төлөвшил, сурлагын амжилт, чанарт ахиц гаргах, багш мэргэжлээрээ тасралтгүй хөгжих боломжийг бүрдүүлэх чиглэлээр үйл ажиллагааны чиглэл зорилтоо тодорхойлон ажиллажээ.

Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг төсвийн тухай хуульд өөрчлөлт орсон байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Аймгийн Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын алба эрсдэлд суурилсан дотоод аудит хийгээгүй байна.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Улаангом сумын 12 дугаар цэцэрлэгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлсэн.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл дунд гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 1 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн үе шатанд материаллаг байдлыг 2020 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 437.9 сая төгрөгөөс 1 хувиар буюу 4.3 сая төгрөгөөр тогтоосныг гүйцэтгэлийн үе шатанд 2021 оны нийт зардал 425.3 сая төгрөгөөс 1 хувиар буюу 4.2 сая төгрөгөөр *гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг тооцох хувийг 80 хувиар* тооцож 2.6 сая төгрөгөөр шинэчлэн тогтоолоо.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагатай гэж үзсэн.

Төлөвлөлтийн үе шатанд материаллаг байдлыг 2021 оны санхүүгийн тайлан гараагүй байсан тул материаллаг байдлыг 2020 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлаар тооцсоныг гүйцэтгэлийн үе шатанд 2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлаар дахин шинэчлэн тогтоосон.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Улаангом сумын 12 дугаар цэцэрлэгийн 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 80,560.4 мянган төгрөгөөр буюу 5.3 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс өөрчлөлт гарсан үндсэн хөрөнгийн данс, бараа материал, авлага данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	0.0	0.0	0.0
Авлага	2,428,529.00	14,222,010.00	11,793,481.00
Урьдчилгаа	0.0	0.0	0.0
Бараа материал	52,878,000.00	57,607,575.00	4,729,575.00
Үндсэн хөрөнгө	1,473,758,811.65	1,537,796,251.47	64,037,439.82
Нийт хөрөнгө	1,529,065,340.65	1,609,625,836.47	80,560,495.82
Өр төлбөр	0.0	0.0	0.0
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	1,529,065,340.65	1,609,625,836.47	80,560,495.82
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	1,529,065,340.65	1,609,625,836.47	80,560,495.82

Тайлант оны эхэнд болон эцэст мөнгөн хөрөнгийн данс үлдэгдэлгүй байна.

Авлагын дансны үлдэгдэл 14,222.0 мянган төгрөг болж өссөн нь гэрээ байгуулсан компани нь Ковидын улмаас импортын үйл ажиллагааны хорионоос нийлүүлэх бараа материалыг хугацаандаа нийлүүлээгүй байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 57,607.5 мянган төгрөг болж 4,729.5 мянган төгрөгөөр өссөн нь худалдан авсан бусад хангамжийн материал шалтгаалжээ. Бараа материалын дансны үлдэгдэлд худалдаж авсан ашиглалтгүй бараа материал байхгүй.

Оны эцэст бараа материалын нэмэгдсэн нь байгууллагын үйл ажиллагааг тасралтгүй явуулах холбоотой байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 1,537,796.3 мянган төгрөг болж 64,037.4 мянган төгрөгөөр өссөн нь худалдан авсан болон үнэ төлбөргүй ирсэн үндсэн хөрөнгөнөөс шалтгаалжээ.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 1,609,625.8 мянган төгрөг болж 80,560.5 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант үеийн үр дүн өссөнөөс шалтгаалжээ.

Өмнөх оны үзүүлэлтээс өөрчлөлт гарсан нь авлага, бараа материал, үндсэн хөрөнгийн данс байна.

2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого өмнөх оноос 83,198.3 мянган төгрөгөөр буюу 19.6 хувиар өссөн байна.

Нийт зардал өмнөх оноос 6,716.7 мянган төгрөгөөр буюу 1.6 хувиар өссөн байна. Энэ нь цалин, тээвэр шатахуун, томилолтын зардлууд байна.

Өмчийн өөрчлөлтийн тайлангаар нягтлан бодох бүртгэлийн залруулга хийгдээгүй байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 582,637.0 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 582,637.0 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс 155,162.6 мянган төгрөгөөр бууруулж 427,474.4 мянган төгрөгөөр баталсан байна Энэ нь түлш халаалт м3-аар төсөвлөсөн мөн 2 хүний хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажиллахад олгох тэтгэмж, хоол хүнс, үр дүнгийн урамшуулал, тээвэр шатахуун, урсгал засвар, шуудан холбоо зэргээс төлөвлөсөн зардал хасагдсантай холбоотой байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 6 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 427,474.4 мянган төгрөгийн төсөв баталснаас 380,226.3 мянган төгрөгийг улсын төсвөөс 472,481.0 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 380,226.3 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, орон нутгийн төсвөөс 34,038.8 мянган төгрөг, нийт 414,265.2 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж, урсгал үйл ажиллагаанд 405,838.7 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 405,838.7 мянган төгрөг буюу 97 хувьтай байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т "нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна" гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Дээд шатны төсвийн захирагчаас нэмэлт санхүүжилтийн эх үүсвэр олгоогүй байна.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

АОУС 706.7-д тодорхойлсон тодорхой бус байдал үүссэн, хэрэглэгчдэд хамааралтай санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудалгүй болно.

3.8 Аудитын гол асуудал

АОУС 706.1-д тодорхойлсон тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх асуудлууд байхгүй болно.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2021 оны А/108 дугаар тушаалаар баталсан ерөнхий чиглэлийн дагуу Санхүүгийн тайлангийн аудитаар өмнөх онд зөвлөмж, албан шаардлага өгсөн болон эрсдэл бүхий байгууллагыг түүвэрт хамруулан шалгасан. Улаангом сумын 12 дугаар Цэцэрлэгийн хувьд Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил илрээгүй байсан тул түүвэрт хамруулж Шилэн дансны үйл ажиллагаа, мэдээлэлд хийх нийцлийн аудитаар шалгахаар шийдвэрлэв.

Тайлант хугацаанд www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд оруулбал зохих 119 мэдээллээс хугацаандаа оруулсан 113, хугацаа хоцроож 6 мэдээллийг шилэн дансны цахим хуудсанд байршуулсан байна.

3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Засгийн газрын 2021 оны 43 дугаар тогтоолоор баталсан Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах арга хэмжээг авч ажиллаж 8,426.4 мянган төгрөгийг хэмнэж төвлөрүүлсэн байна.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь Шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн байна гэж дүгнэлээ.

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар зөвлөмж өгөөгүй байна.

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал байхгүй байна.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар хэрэгжүүлсэн горим сорилын хүрээнд алдаа зөрчил илрээгүй болно.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
	Улаангом сумын 12-р цэцэрлэг										

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ

ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР /[illegible].БАТСУУРЬ/

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР /М.БАТ-АМГАЛАН/

БЭЛТГЭСЭН:

УВС ФИНАНС АУДИТ ХХК-ийн АУДИТОР /Я.ТУНГАЛАГ/

2022 оны 2-р сарын 20-ны өдөр